

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990-1991

29 MEI 1991

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming
uitgebracht door mevrouw A. Leysen
aan de Commissie voor Financiën en Begroting**

DAMES EN HEREN.

De Commissie voor Onderwijs en Vorming heeft de haar toegewezen decreetsbepalingen en secties van het ontwerp van decreet tot aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 besproken, respectievelijk gestemd op 2 en 13 mei 1991.

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer A. Schellens.

Vaste leden : de heren Jos Bosmans, C. Moors, mevrouw A. Leysen, mevrouw Nelis-Van Liedekerke, de heren F. Sarens, M. Van Peel ;

de heren E. Baldewijns, A. Schellens, W. Seeuws, J. Verheyden ;
de heren E. Beysen, W. Taelman, E. Vandersmissen ;
mevrouw N. Maes, de heer L. Vanhorenbeek.

Plaatsvervangers :

de heren P. Breyne, J. De Seranno, M. Didden, P. Hermans, M. Olivier, R. Vannieuwenhuyze ;

de heren A. Beckers, P. Chevalier, R. Garcia, E. Pinoie ;

de heren R. Deswaene, E. Flamant, mevrouw A.M. Neyts-Uyttebroeck ;

de heren H. Lauwers; R. Van Hooland.

Zie :

9-II-A (1990-1991)

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet

— Nrs. 2 en 3 : Amendementen

Het verslag over de bespreking van de aangelegenheden waarvoor de Commissie bevoegd is, bestaat uit drie delen.

A. Onderwijs (materie waarvoor de Gemeenschapsminister van Onderwijs, de heer D. Coens, bevoegd is)

B. Beroepsopleiding (materie waarvoor de Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, de heer R. De Wulf, bevoegd is)

C. Landbouwscholing (materie waarvoor de Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, de heer N. De Batselier, bevoegd is)

Aan de Commissie voor Onderwijs en Vorming werden de artikelen 11, 12, 15, 29, 30, 35, 37 en 38 toegewezen, alsook in verband met onderwijs de secties 11 (Kabinetsuitgaven), 14 (Centrale diensten), 21 (Studietoelagen), 22 (Basisonderwijs), 23 (Secundair onderwijs), 24 (Buitengewoon onderwijs), 25 (HOBu), 26 (Universitair onderwijs), 27 (OSP), 28 (PMScentra), 29 (Leerlingenvervoer), 35 (Algemeen onderwijs), 36 (Aanwending van teruggevorderde ten onrechte gestorte wedden en weddetoelagen) en 91 (Provisie-nale kredieten). Ook de secties 32 (Beroepsopleiding) en 34 (Landbouwscholing) werden aan uw Commissie toegewezen.

A. ONDERWIJS

1. Inleiding door de Gemeenschapsminister van Onderwijs

Inzake de aanpassing van de uitgaven van de voorgaande jaren deelt de Gemeenschapsminister het volgende mede.

Het gevraagde krediet voor de voorgaande jaren bedraagt 163,8 miljoen frank. Dit krediet volgt uit de vereffening van reeds goedgekeurde werkingstoelagen 1988-1989 die waren vervallen op 31 december 1990. Deze uitgave is dan ook volledig gecompenseerd door nietuitgegeven kredieten. Deze laattijdigheid is structureel daar de uitbetaling van de werkingstoelagen onder meer afhankelijk is van de erkenning en diverse controleprocedures.

Met betrekking tot de sectie 35 zal de Vlaamse Executieve voor ARDIFIN een bijkrediet van ongeveer 9 miljoen frank voor 1990 voorzien, te compenseren op het krediet 1991.

Inzake de aanpassing 1991 houdt de Gemeenschapsminister de volgende uiteenzetting.

Voor 1991 wordt het globale krediet voor onderwijs (niet-gesplitste kredieten) op de onderwijssecties verminderd met 1318,2 miljoen frank.

De vastleggings- en ordonnanceringskredieten worden binnen de sectie Universitair onderwijs vermeerderd met 204,2 miljoen frank.

1. De voornaamste aanpassingen zijn te situeren in de basisallocaties inzake de wedden.

a. Het protocol inzake de Vlaamse collectieve arbeidsovereenkomst (CAO), gesloten op 28 september 1990, voorziet erin maaltijdscheques toe te kennen voor elk van de jaren 1990, 1991 en 1992. Het effect van deze maatregel op jaarbasis bedraagt 1858 miljoen frank. Bij de opmaak van de begroting 1991 was deze CAO nog niet in voege. Het voorstel tot aanpassing zoals ingediend door de Vlaamse Executieve brengt mee dat de onderwijsbegroting zal moeten worden uitgevoerd binnen een verminderd krediet, mits de maaltijdscheques-maatregel wordt gehandhaafd.

b. Deze mindere uitgaven dienen evenwel gecorrigeerd omwille van herarrangingen van de weddeallocaties naar aanleiding van de budgetcontrole. De resultaten van de weggevoerde boventalligheid door reffectaties en wederterwerkstelling zijn beneden de verwachtingen gebleven. Bij de opmaak van de begroting 1990 is uitgegaan van een vermindering van de boventalligheid. Dit diende een minuitgave van 200 miljoen frank op te leveren. De reële boventalligheid steeg in 1990-1991 ten opzichte van 1989-1990 met 338 eenheden. Beide effecten leiden tot niet-voorzien uitgaven van 538 miljoen frank.

Zoals telkenjare zijn de ramingen van de weddeallocaties aangepast aan de meest actuele verdeling van de uitgaven zoals die bekend zijn begin dit jaar. De initiële begroting is opgemaakt, gebaseerd op de uitgaven begin vorig jaar.

2. Vorige jaren werden ter gelegenheid van de budgetcontrole en het indienen van een aanpassingsblad ook de werkingstoelagen aangepast aan de reële leerlingenaantallen. Dit had al naargelang, meer- of mindere uitgaven tot gevolg. De toepassing van het onderwijsdecreet- op de werkingsmiddelen brengt met zich mee dat er, gezien het enveloppesysteem, geen bijkredieten moeten worden gevraagd voor het geheel van de werkingsmiddelen. De leerlingengegevens die nu zijn bekend, vergen wel een aanpassing van de verschillende allocaties in de werkingstoelagen die globaal een nuloperatie als resultaat geeft.

Per sectie worden per net de diverse werkingstoelagen geglobaliseerd onder één basisallocatie.

3. Behalve bovenstaande „klassieke” aanpassingen worden in het voorliggend ontwerp van decreet volgende voorstellen gedaan.

a. Een bijkrediet voor deeltijdse vorming van 51,8 miljoen frank. Dit bijkrediet is nodig voor het stijgende aantal deelnemers in deze vorm van deeltijds onderwijs.

b. In het vooruitzicht van een decreet op inspectie en begeleiding worden in alle secties die met de onderwijsniveaus verband houden, pro memorie-allocaties ingeschreven die allerhande uitgaven met betrekking tot de pedagogische begeleidingsdiensten van de netten mogelijk moeten maken. In een begrotingsruiter, opgenomen in de decreetsbepalingen, zijn de allocaties opgesomd van waaruit de kredieten kunnen worden overgedragen.

c. Uitvoering geven aan het decreet met betrekking tot de basiseducatie vergt een bijkrediet van 55 miljoen frank. Zo wordt de werking verzekerd van de centra die zijn erkend voor een totaal van 420.000 deelnemers-uren.

d. Het in de middelenbegroting te storten inschrijvingsgeld van 5.000 frank voor alle instellingen van het hoger onderwijs buiten de universiteit (HOBV) wordt afgeschaft voor het schooljaar academiejaar 1991-1992. De evenredige verhoging van de studietoelagen van de bursaalstudenten wordt tegelijkertijd afgeschaft. In de initiële begroting was immers een toevoeging gebeurd van 144,7 miljoen frank om de effecten van het inschrijvingsgeld voor bursalen te verzachten. Het afschaffen van het inschrijvingsgeld maakt deze toevoeging overbodig. Het saldo van 264,3 miljoen op 31 december 1990 van het Fonds voor Studietoelagen wordt decretaal toegevoegd aan de basisallocatie Studietoelagen. Beide bewegingen leiden tot een bijkrediet van 119,6 miljoen frank.

e. Inzake het universitair onderwijs wordt een pro memorie-basisallocatie voorzien als dotatie aan het Universitair

Ziekenhuis (UZ)-Gent voor uitgaven inzake sectoriële programmatie.

Tevens wordt het niet-gesplitst krediet voor het Collectief Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (CFWO) van 75,9 miljoen frank omgezet in een gesplitst krediet, zowel vastleggings- als ordonnanceringskrediet, aangevuld met een krediet van 25 miljoen frank als compensatie voor een overgedragen saldo dat op 31 december 1990 niet was vastgelegd, wat samen een gesplitst vastleggings- en ordonnanceringskrediet van 100,9 miljoen frank betekent.

Een beperkt gesplitst krediet van 1,5 miljoen wordt toegevoegd aan de basisallocatie Initiatieven voor onderling overlegde onderzoeksprogramma's. Dit bijkrediet wordt gecompenseerd binnen de sectie Universitair onderwijs, niet-gesplitste kredieten.

Ten slotte is ten behoeve van het investeringsprogramma UZ Gent een gesplitst vastleggings- en ordonnanceringskrediet van 101,8 miljoen frank opgenomen. Dit voorstel regulariseert een toestand waarover het Rekenhof een opmerking had gemaakt, ten opzichte van vastleggingen ten laste van de nationale begroting van 1989.

f. In de sectie Leerlingenvervoer wordt de basisallocatie Uitgaven voor energie, onderhoud en zonaal leerlingenvervoer (variabel krediet) verhoogd met 82,8 miljoen frank. Dit bedrag behelst het over te hevelen saldo op 31 december 1990.

g. Inzake navorming worden de ontvangsten en uitgaven herhaamd op basis van de beschikbare ordonnanceringskredieten op 31 december 1990. Deze saldi betreffen de niet-aangewende middelen 1990, die op deze wijze worden overgedragen.

i. Teneinde de noodzakelijke regularisatie met de Europese Gemeenschap tot stand te brengen in het dossier in verband met de Europese Scholen wordt een bijkrediet voorgesteld van 80 miljoen frank.

Dit krediet laat toe de wachtwedden en wachtweddetoelagen voor het onderwijzend personeel van de Europese Scholen voor 1989, 1990 en 1991 grotendeels terug te betalen. De periode voor 1 januari 1989 is ten laste van de nationale Regering.

j. Het pro memorie-krediet opgenomen in de initiële begroting voor de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) wordt omgezet in een krediet van 33 miljoen frank. Deze uitgave wordt volledig gecompenseerd op diverse basisallocaties.

k. Het pro memorie-krediet migrantenonderwijs wordt gebracht op 153,2 miljoen frank. Samen met de op diverse allocaties reeds bestaande kredieten voor onderwijs aan migranten is er aldus 203,6 miljoen beschikbaar ter uitvoering van de beleidsnota Onderwijsbeleid ten aanzien van migranten.

1. Ook worden de ramingen aangepast tot aanwending van de ten onrechte gestorte wedden en weddetoelagen, dit vanuit de op 31 december 1990 bekende saldi.

m. Ten slotte wordt in de sectie 91, Provisionele kredieten, een bedrag van 77,7 miljoen ingeschreven voor wedden en weddetoelagen van voorgaande jaren van het kunstonderwijs. De aanwending is geregeld via de bepalingen van artikel 35 van het ontwerp van decreet.

In verband met de toegewezen decreetsbepalingen verstrekt de Gemeenschapsminister de volgende toelichting.

Inzake artikel 15 verduidelijkt de Gemeenschapsminister dat aan de lijst met betrekking tot de vrijstelling van het voorafgaand visum van het Rekenhof ten belope van maximum 90 ten honderd voor voorschotten, de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (ARGO) en de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO) worden toegevoegd.

In verband met het artikel 30 kan wordt gesteld dat de basisallocatie Studietoelagen wordt toegevoegd aan de reeks basisallocaties die uitgaven mogen dekken met betrekking tot vorige begrotingsjaren. Dit verhindert moeilijkheden met studietoelagen waarvan het onderzoek van de aanvraag laat-tijdig wordt afgewerkt.

Het artikel 35 laat toe na een besluit van de Vlaamse Executieve het nieuw ingeschreven provisioneel krediet 00.06.91 aan te wenden tot dekking van de uitgaven voor wedden en weddetoelagen van het onderwijzend personeel van het kunstonderwijs in de programma's 23, 25 en 27.

Het artikel 37 maakt de overdracht mogelijk naar de nieuwe basisallocaties Allerhande uitgaven met betrekking tot de pedagogische begeleidingsdiensten, die pro memorie zijn ingeschreven.

Paragraaf 1 van artikel 38 beoogt twee materiële misslagen recht te zetten met betrekking tot de overdrachten naar de ARGO. Paragraaf 2 van hetzelfde artikel voegt vier basisallocaties toe aan de lijst van de over te hevelen kredieten naar de ARGO, respectievelijk de DIGO.

2. Besprekingen en stemmingen

Een lid stelt met genoegen vast dat het met deze begrotingsaanpassingen mogelijk wordt een aantal belangrijke zaken uit te voeren die door de Executieve op de rails zijn gezet. Het lid vermeldt de uitvoering van het decreet op de basiseducatie, de maatregelen in verband met het migrantenonderwijs en de aanpak van de problematiek van de studie-beurzen.

In verband met de studiebeurzen acht de spreker het bijzonder nuttig dat de Commissie in de nabije toekomst met de Gemeenschapsminister van gedachten zou wisselen over de door de Gemeenschapsminister voorgenomen beleidsmaatregelen.

Het lid meent uit de begrotingsstukken te kunnen afleiden dat het de bedoeling is de bestaande studiebeurzen te verhogen door het optrekken van de inkomensplafonds, wat een goede zaak is.

De spreker wil weten of het Executievebesluit in verband met de sociale voordelen, waaronder het middagtoezicht in het basisonderwijs, financiële repercussies heeft die uit de begrotingsaanpassing af te lezen zijn. Hij wil eveneens vernemen wanneer het Executievebesluit zal worden gepubliceerd.

Een ander lid wijst in verband met het middagtoezicht op problemen inzake het bedrag van de toelagen. Dit bedrag zou de scholen niet in staat stellen het minimum-uurloon te betalen. Een soortgelijk probleem zou zich voordoen bij het leerlingenvervoer. Een aantal scholen zien zich dienaangaande voor ernstige moeilijkheden geplaatst en vinden niet langer werknemers om deze taken op zich te nemen. De situatie is vooral prangend in het basisonderwijs en het buitengewoon onderwijs zonder internaat, omdat het daar niet mogelijk is de leerlingen 's middags toe te vertrouwen aan de zorgen van de opvoeders.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de middelen voor de sociale voordelen werden geïntegreerd in de werkingstoelagen, zodat er geen financiële repercussies zijn. De werkingstoelagen omvatten nu 175 frank per leerling voor het middagtoezicht. De scholen moeten wel de in collectieve arbeidsovereenkomsten vastlegde minimum-uurlonen respecteren. Het minimum-brutouurloon bedraagt volgens de Gemeenschapsminister nu 234 frank.

De Gemeenschapsminister zal het ontwerp van Executievebesluit in verband met de sociale voordelen dat is voorgelegd aan de Raad van State laten toesturen aan de Commissie.

Een lid is verheugd over de sociale aanpak en meer bepaald over de schrapping van de inschrijvingsgelden in het HOBUS en vraagt of er een concrete aanvang zal worden gemaakt met de uitbouw van een sociale sector voor de studenten van het HOBUS.

Een ander lid heeft het in dit verband over een krantartikel waarin wordt gesteld dat vanaf september zou worden gestart met de realiseren van sociale voorzieningen in het HOBUS en dat in het kader van de budgetcontrole daarvoor kredieten zouden worden uitgetrokken. De spreker wil weten waar in de begroting deze middelen worden vermeld.

Wat de uitbouw betreft van de sociale voorzieningen in het HOBUS via het herzien van het stelsel van de studietoelagen, antwoordt de Gemeenschapsminister dat een werkgroep dit probleem onderzoekt. Het verslag van de werkgroep zou tegen eind mei in de Vlaamse Executieve moeten worden besproken.

De Gemeenschapsminister benadrukt dat dit geen eenvoudige problematiek is. Iedereen beseft dat er problemen zijn, maar het is overtrokken te stellen dat alle studietoelagen terechtkomen bij hen die ze niet nodig hebben. De moeilijkheden die er zijn, houden verband met het fiscaal stelsel, wat een aangelegenheid is die tot de bevoegdheid van de nationale Regering behoort. Wel zal worden getracht om binnen dit stelsel geleidelijk geld vrij te maken voor het HOBUS. Dit moet volgens de Gemeenschapsminister niet decretaal worden geregeld, maar bij Executievebesluit.

Op de vraag van een lid of het bedrag dat aan de sociale voorzieningen voor HOBUS-studenten zou worden gespendeerd reeds vastligt, antwoordt de Gemeenschapsminister ontkennend. Dit moet een goed overwogen operatie zijn. Een te grote hervorming van de studietoelagen zou vooral de arbeiders en de bedienden treffen en dit kan niet de bedoeling zijn.

Een lid gewaagt ter zake van een mogelijk nieuw Mattheuseffect.

De Gemeenschapsminister stelt dat men er zich voor moet hoeden de remedie niet erger te maken dan de kwaal. Men zal selectief gelden moeten afnemen van die mensen die in feite geen recht hebben op een studietoelage.

Op de vraag van een lid of er oorspronkelijk voor de sociale sector van het HOBUS geen 200 miljoen frank was voorzien, antwoordt de Gemeenschapsminister dat hij zich niet vastpint op een bepaald bedrag en dat het niet om meeruitgaven gaat, maar om een overheveling vanuit de sector van de studietoelagen.

Een lid heeft het over het tweedekansonderwijs (TKO). Heel wat mensen leveren daar een bijzonder lovenswaardige inspanning om onderwijs te genieten, maar worden afgeschrikt door de studiekosten.

De spreker wil weten of binnen het kader van de door de Gemeenschapsminister gevoerde politiek van sociale correcties niet kan worden overwogen om de inschrijvingsgelden voor het TKO te reduceren of af te schaffen.

In verband met het tweedekansonderwijs meent de Gemeenschapsminister dat het decreet op het onderwijs voor sociale promotie, dat hij na het zomerreces aan de Vlaamse Raad zou willen voorleggen en zou willen behandeld zien, een oplossing kan bieden. Hij meent dat een herziening van de inschrijvingsgelden voor de studenten van het tweedekansonderwijs moet worden overwogen en dat een plafonnering zich opdringt. Ook kan met vrijstellingen worden gewerkt, bijvoorbeeld voor werklozen. Dit moet wel worden gesitueerd binnen het kader van het onderwijs voor sociale promotie.

Een lid vraagt waarom er geen uitgaven zijn ingeschreven voor de pedagogische begeleidingsdiensten en waarom men zich heeft beperkt tot een pro memorie-vermelding. Betekent dit dat die uitgaven volgend jaar zullen worden geregulariseerd ? De Gemeenschapsminister antwoordt dat in een begrotingsruiter wordt voorzien, omdat het niet mogelijk is alle uitgaven thans precies te ramen. Met die ruiters kan dan de begeleiding worden opgestart. De Gemeenschapsminister deelt in verband met het voorontwerp houdende de regeling van de inspectie- en de begeleidingsdiensten mee dat wordt gewacht op het advies van de Raad van State.

In verband met de basisallocatie 12.26.35 — Allerhande uitgaven voor projecten van Onderwijs (Stuk 9-II-A (1990-1991) — Nr. 1, bladzijde 93) wil een lid weten wat de vermindering met 20 miljoen precies betekent, wat concreet wordt bedoeld met projecten van onderwijs en waarom het budget wordt verminderd. De spreker vraagt of het gaat om nieuwe nog niet-opgestarte initiatieven of om lopende projecten.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat het nieuwe projecten betreft die door het ontstaan van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) overbodig zijn geworden. De VLOR wordt gefinancierd zonder supplementaire kredieten, maar via interne overboekingen.

Een lid stelt vast dat er voor de basiseducatie in een bijkomend krediet is voorzien, maar vraagt zich af of dit voldoende zal zijn om de bestaande toestand te honoreren en of er met dit krediet ook aan uitbreiding kan worden gedacht.

Volgens de Gemeenschapsminister is een bedrag van 55 miljoen frank supplementair ingeschreven om het bestaande aanbod te kunnen behouden. Aldus kunnen de 420.000 uren worden gehandhaafd. Geheel Vlaanderen wordt door de bestaande en goedwerkende centra bediend, met uitzondering van de streek rond Ronse. Een uitbreiding is evenwel niet mogelijk.

Door het Rekenhof wordt een opmerking gemaakt in verband met de verrekening van de maaltijdcheques. Een lid vraagt naar de reactie van de Vlaamse Executieve en wil weten of de maaltijdcheque in de toekomst door de Vlaamse Regering nog zal worden gebruikt als betaalmiddel.

De Gemeenschapsminister verwijst naar het eind september 1990 gesloten protocol inzake de Vlaamse collectieve arbeidsovereenkomst waarin de maaltijdcheques waren opgenomen voor de jaren 1990-1991 en 1991-1992. Aanvankelijk was voorzien in een compensatie van tweemaal één ten honderd. Dit werd vervangen door het systeem van de maaltijdcheques wat budgettair een effect had van 1,858 miljard frank op jaarbasis.

Het is volgens de Gemeenschapsminister de vraag wat het resultaat zal zijn van het nationaal overleg, vooral gelet op de moeilijke situatie van het Franstalig onderwijs.

De Gemeenschapsminister merkt op dat de problemen met de maaltijdcheques in Vlaanderen niet mogen worden onderschat, maar ook niet overschat. Hij geeft toe dat bij het gebruik van de maaltijdcheques een aantal ongeriefelijkheden zijn opgetreden. De Gemeenschapsminister wijst er op dat eventuele moeilijkheden in verband met de **gebruiksmodaliteiten** het gevolg zijn van het strikt naleven door de Vlaamse Gemeenschap van de richtlijnen van de nationale Ministers Busquin en Maystadt. De Franse Gemeenschap heeft zich aan die directieven veel minder gestoord.

Op de vraag van een lid verduidelijkt de **Gemeenschapsminister** dat het systeem van de maaltijdcheques blijft doorlopen tot de overeenkomst wordt opgezegd. Er kan wel een nieuwe overeenkomst worden gesloten. Het probleem situeert zich volgens de spreker vooral op het nationale niveau dat door deze operatie 1,8 miljard frank aan belastingen en een 180 miljoen frank aan sociale zekerheidsbijdragen heeft gederfd.

Een nieuwe negotiatie dringt zich volgens de **Gemeenschapsminister** op. De nationale overheid moet immers het gelag betalen.

Een lid verwijst naar het in 1990 goedgekeurde **lentedecreet** dat met betrekking tot het kunstonderwijs in bepaalde meeruitgaven voorzag. Het lid heeft de indruk dat er te weinig meeruitgaven zijn ingeschreven en vraagt wat de Gemeenschapsminister denkt te kunnen doen met de voorziene bijkredieten. De spreker wil weten of daarmee het decreet volledig zal kunnen worden uitgevoerd en of een nieuwe inkrimping moet gebeuren.

Het lid wil weten of het juist is dat voor de kunstscholen van het secundair niveau (deeltijds onderwijs) op de toegekende uren — die slechts voor de helft werden toegekend — er nog eens een beknotting dient te gebeuren van 15 ten honderd. Het lid meent dat in bevestigend geval de opheffing van de lesurenstop dode letter is geworden.

Het lid vraagt of het bovenvermelde zowel geldt voor het muziekonderwijs als voor de beeldende kunsten.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het **kunstonderwijs** een zorgenkind is. Decretaal werd reeds veel werk verricht voor deze vorm van onderwijs. Hopelijk kan binnenkort ook de regeling van het hoger kunstonderwijs worden besproken.

De Gemeenschapsminister beseft dat de financiering van het kunstonderwijs een groot probleem is. Hij meent dat de 77,7 miljoen frank extra die nu is ingeschreven als bijkrediet niet zal volstaan. Een verdere uitbreiding zal dan ook een zorg zijn naar de begroting 1992 toe.

Op de vraag van het lid of deze toestand zowel geldt voor de beeldende kunsten als voor het muziekonderwijs verduidelijkt de Gemeenschapsminister dat vooral de toestand in het muziekonderwijs problematisch is. De groei is weliswaar groter in de sector van de beeldende kunsten, maar in de sector van de muziek werd door de directies bij de overstap naar het nieuwe stelsel een keuze gemaakt voor de duurdere opties. Aldus zijn bij de berekeningen onderschattingen gebeurd.

De aan de Commissie voor Onderwijs en Vorming toegevoegde decreetsbepalingen (artikelen 11, 12, 15, 29, 30, 35,

37 en 38) en de toegewezen secties (11, 14, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 35, 36 en 91) worden door de Commissie aangenomen met tien stemmen tegen twee bij één onthouding. Een lid motiveert de onthouding door te stellen dat er voor het kunstonderwijs onvoldoende kredieten zijn ingeschreven.

De Commissie bevestigt met elf stemmen tegen twee de conformiteit van de aangepaste administratieve begroting met de inhoud en de doelstellingen van de aangepaste algemene uitgavenbegroting.

B. BEROEPSOPLEIDING

1. Inleiding door de Gemeenschapsminister van Tewerkstelling

Het ontwerp van decreet tot aanpassing van de begroting 1991 dat aan de Commissie voor Onderwijs en Vorming wordt voorgelegd bevat — wat het activiteitenprogramma beroepsopleiding betreft — geen grote verschuivingen.

De krachtlijnen die aan de basis lagen bij de opmaak van de begroting 1991 worden behouden.

De doelgerichte aanpak van de langdurige werkloosheid en het wegwerken van spanningen op de arbeidsmarkt vertaalden zich toen in een substantiële verhoging van de middelen voor de beroepsopleiding en het vrijmaken van kredieten ter financiering van de veralgemeningsfase van de Weer-Werk-actie. Daaraan wordt niets gewijzigd.

Ter verduidelijking geeft de Gemeenschapsminister enige toelichting bij de nieuwe voorstellen.

De enige aanpassing die op het activiteitenprogramma beroepsopleiding wordt voorgesteld heeft betrekking op de dotatie aan de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) bestemd voor de financiering van de lopende uitgaven in verband met beroepsopleiding.

Deze dotatie wordt verminderd tot 1.927,5 miljoen frank.

De oorzaak van deze vermindering is louter technisch. Door de realisatie van een klein begrotingsresultaat op de begroting 1990 en de herschikking van de oorspronkelijke voorziene ontvangsten 1991 over de twee begrotingsjaren 1990 en 1991 kan de dotatie met 45,8 miljoen frank worden verlaagd. De middelen voor de nieuwe initiatieven inzake de beroepsopleiding komen hierdoor echter op geen enkele wijze in het gedrang.

2. Bespreking en stemming

Een lid komt terug op een vraag die hij reeds bij eerdere begrotingsbesprekingen heeft gesteld. Hij wil van de Gemeenschapsminister vernemen hoever het concreet staat met de coördinatie van de initiatieven inzake beroepsopleiding.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat op het vlak van de coördinatie reeds heel wat is gerealiseerd. Er wordt bestendig gewerkt aan pogingen om tot een betere coördinatie te komen.

Er moet wel worden benadrukt dat de diverse opleidingsvormen (het onderwijs, de middenstandsopleiding, de beroepsopleidingen van de VDAB enzovoort) worden gekenmerkt door een zekere eigenheid en een eigen doelgroep. Ze werken met methodes die niet zomaar van de ene op de andere vorm kunnen worden overgedragen.

De Gemeenschapsminister verwijst naar de programma's van de VDAB die zeer doelgericht zijn en een beperkt publiek willen bereiken, namelijk de werklozen en de werknemers die een opleiding zonder schools karakter willen volgen. De onderwijsvorming daarentegen biedt een eerder theoretische opleiding.

Volgens de spreker kan de zeer praktisch gerichte **burotica**-opleiding van de VDAB als voorbeeld gelden van een opleiding waarvoor er zeker geen overlapping bestaat met andere initiatieven.

Dat de wil tot coördinatie aanwezig is illustreert de Gemeenschapsminister met de overheveling zowat een jaar geleden van de basiseducatie. Deze sector werd, zowel wat de middelen als het personeel betreft, volledig overgedragen aan de Gemeenschapsminister van Onderwijs.

Tweede voorbeeld is volgens de Gemeenschapsminister de volledige overdracht van de sector van het **migrantenonderwijs** naar de Gemeenschapsminister van Onderwijs. De sector behoorde reeds bij onderwijs, maar was ingekapseld in een GECO-bestel. Ook hier werden personen en middelen overgedragen.

Deze voorbeelden bewijzen volgens de spreker dat bij de betrokkenen de goodwill aanwezig is om tot een betere coördinatie te komen.

Een lid zegt de grootste waardering te hebben voor de door de Gemeenschapsminister geleverde inspanningen om tot coördinatie te komen en meent dat er reeds heel wat is werk verricht om dit doel te bereiken.

De spreker beseft dat het om een zeer complexe materie gaat omdat men wordt geconfronteerd met verschillende doelgroepen.

De spreker meent dat niettegenstaande deze moeilijkheid de bezorgheid voor meer coördinatie de komende jaren moet aanwezig blijven. De middelen zijn immers beperkt en dubbel gebruik moet worden vermeden. Overlapping inzake accommodatie en aangeboden programma's moet worden weggevoerd.

Het lid pleit voor een eenvoudiger structuur via een modulaire systeem, met pakketten van programma's. De Gemeenschapsminister van Onderwijs zal in elk geval binnen het kader van het onderwijs voor sociale promotie bij die discussie moeten worden betrokken.

De spreker vraagt zich af hoe het aanbod inzake beroepsopleiding op de gebruiker afkomt. Die gebruiker wordt geconfronteerd met de programma's van de VDAB, het onderwijs voor sociale promotie, het sociaal-cultuur vormingswerk, de middenstandsopleidingen enzovoort.

Het lid denkt dat het is aangewezen om — en mogelijks is ter zake een taak weggelegd voor de subregionale tewerkstellingscomités (STC) — naar de gebruikers toe een brochure op te stellen waarin wordt vermeld wat zij waar kunnen volgen. Dit zou al een aantal overlappingen kunnen aan het licht brengen.

Het lid benadrukt dat het geenszins zijn bedoeling om alle initiatieven te gaan groeperen. De initiatieven hebben hun eigenheid, waaraan niet zonder meer kan worden voorbijgegaan en die niet respecteren zou leiden tot een bepaald onevenwicht. Hij wil alleen een grotere coördinatie bereiken.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat aan een **aanbod**-brochure wordt gewerkt. Waarschijnlijk zal dit werk binnen

enkele weken worden afgerond. Deze brochure zal er voor zorgen dat er een betere inventaris voorhanden is van het bestaande aanbod, alsook dat er betere informatiedoorstroming is naar het publiek.

De opleidingen van de VDAB richten zich volgens de spreker niet uitsluitend tot de werklozen, maar ook tot werknemers.

Verder kan de Gemeenschapsminister mededelen dat in elk STC een permanente werkgroep in verband met onderwijs-opleiding werd opgericht. De activiteiten van die werkgroepen kunnen overlappingsen aan het licht brengen en kunnen de coördinatie zeker vergroten. De werkgroepen kunnen eventueel worden aangevuld met deskundigen. Zo kunnen afgevaardigden vanuit het migrantenmilieu worden uitgenodigd in verband met taalcursussen voor migranten.

De Gemeenschapsminister wijst op fenomenen die dubbel gebruik in de hand werken. Hij heeft zekere vragen bij initiatieven die gemeenten en OCMW in het kader van de kredieten voor kansarmoede nemen op het vlak van vorming en de opvang van weinig geschoolden en kansarmen. Deze initiatieven gebeuren op een ongestructureerde manier, los van de VDAB en het onderwijs.

De Gemeenschapsminister wil die lovenswaardige initiatieven niet aanklagen, maar hij meent dat het resultaat niet in verhouding staat tot het beoogde en de hoegrootheid van de aangewende middelen.

Het zou beter zijn mochten die initiatieven aan de bestaande werkgroepen worden voorgelegd. Deze groepen zouden dan vooraf kunnen wijzen op bepaalde overlappingsen.

Een lid gewaagt in dat verband van zekere amateuristische initiatieven waarvan de maatschappelijke relevantie in vraag kan worden gesteld en waarvan men zich kan afvragen of de opleiding wel nuttig is voor de toekomstige beroepsloopbaan van de betrokkene.

Het lid meent dat de VDAB daaruit conclusies moet trekken en in die gemeenten waar het nodig is initiatieven moet opzetten.

De Gemeenschapsminister repliceert dat er een voldoende aanbod is vanwege de VDAB.

De aan de Commissie toegewezen sectie 32 (Beroepsopleiding) wordt aangenomen met elf stemmen tegen twee.

De Commissie bevestigt met eenzelfde stemming de conformiteit van de aangepaste administratieve begroting met de inhoud en de doelstellingen van de aangepaste algemene uitgavenbegroting.

C. LANDBOUWSCHOLING

1. Inleiding tot de Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie

De Gemeenschapsminister deelt in verband met de toegewezen sectie, zijnde de sectie 34, Landbouwscholing, het volgende mede.

Op de basisallocatie 33.03.34 wordt een bijkrediet van 70,1 miljoen frank voorzien, ter betaling van de in omloop zijnde dossiers.

Deze dossiers konden ten gevolge van de afschaffing van het Fonds voor de Landbouwscholing per 31 december 1990 niet meer lastens 1990 in betaling worden gesteld.

Daarentegen werden in 1990 wel 70 miljoen frank aan middelen naar het Fonds overgedragen.

Toen dit Fonds een gewestelijke bevoegdheid werd, was het voor ruim 250 miljoen frank deficitair. Om die redenen werd het dossier aanhangig gemaakt bij het Overlegcomité, waar het nog steeds niet werd beslecht.

Door de storting van 70 miljoen frank middelen verminderde het deficit tot precies 189,3 miljoen frank. De claim ten opzichte van de nationale overheid verminderde met andere woorden met 70 miljoen frank.

Door nu als bijkrediet de 70,1 miljoen frank uitgaven te aanvaarden, komt de claim terug op 259,4 miljoen frank.

2. Bespreking en stemming

Er worden geen opmerkingen geformuleerd of vragen gesteld.

De aan de Commissie van Onderwijs en Vorming toegewezen sectie 34 (Beroepsopleiding) wordt aangenomen met elf stemmen tegen twee.

De conformiteit van de aangepaste administratieve begroting met de inhoud en de doelstellingen van de aangepaste uitgavenbegroting wordt door de Commissie bevestigd met eenzelfde stemming.

De Verslaggever,

A. LEYSEN

De Voorzitter,

A. SCHELLENS
